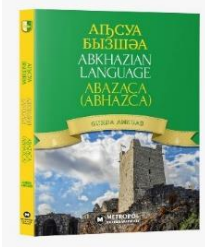

Kitap Tanıtımı

Abazaca (Abkhazca)

Gunda Ankuab

Metropol Yayınları.

2021, 335 s.

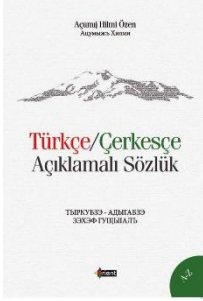
ISBN 978-605-9463-33-1

Abhazya dışında yaşayan, hiç Abazaca bilmeyen ve öğrenmek isteyenler için üç dilde (Abazaca, Türkçe ve İngilizce) ve 2 alfabe (Latin ve Kiril) ile Gunda Ankuab tarafından yazılmış olan kitabın değerlendirmesini Abhaz dil bilimci Prof. Dr. Viacheslav Chirikba yazdı: “Gunda Ankuab’ın daha önce İstanbul’da yayınlanan Abhazca ders kitabı diasporada Abhaz dilinin öğrenilmesinde önemli rol oynamıştı. Yeni kitap önceki ders kitabının önemli ölçüde revize edilmiş ve geliştirilmiş bir versiyonu.

Ders kitabı tanınmış dilbilimci Profesör Sumru Özsoy’un ve yazarın önsözlerini takip eden 37 dersten oluşuyor. Öğrenenlere kolaylık olması için yazar hem Kiril alfabesine dayanan resmi Abhaz alfabesini, hem de Abhazca kelimelerin ve cümlelerin verildiği paralel uyarlanmış Latin alfabesini kullanıyor. Eğitim materyalinin sunumu iyi düşünülmüş. Ders içeriklerinde tanışma, selamlaşma, vedalaşma, aile, yiyecekler, renkler, insan vücudu, temel fiiller gibi Abhazcanın söz varlığının ve günlük yaşamın en önemli sözcükleri ve kullanımları veriliyor. Kavramlar ve nesnelere çizimler ve fotoğraflarla görselleştirilmiş.

Yazarın hem Abhazca hem de Türkçe bilmesi iki dilin özelliklerini de kitaba yansıtmasını mümkün kılmış. Abhazca öğretim kitabının ikinci baskısına duyulan ihtiyaç, Türkiye’deki Abhaz diasporası arasında Abhazcanın öğrenilmesine yönelik ilginin varlığına tanıklık ediyor.

Bu ders kitabının yayınlanması, kuşkusuz, Türkiye’deki genç Abhazların büyük eğitim değeri olan Abhaz dilini ve kültürünü daha yakından tanımasına yardımcı olacaktır. Gunda Ankuab tarafından hazırlanan ders kitabını Abhazca öğrenmek isteyen herkese tavsiye ediyorum.”

Türkçe/Çerkesçe Açıklamalı Sözlük

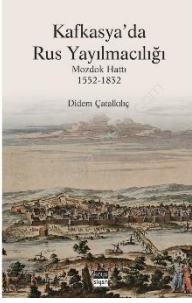
Açımiş Hilmi Özen
Orient Yayınları
2021, 724 s.
ISBN 9789756124765

Bir ulusun en önemli simgelerinden biri dildir. Çerkesçe gibi uzun tarihsel ve kültürel geçmişe sahip olan ulusların dillerini yaşatıp geliştirmeleri, insanlığın ortak mirasından bir değer korunması ve ulus olarak varlıklarını sürdürmeleri açısından elzemdir.

Bir dilin öğrenilmesinde, gelecek kuşaklara aktarılmasında, doğru ve güzel bir şekilde kullanılmasında sözlükler son derece önemli bir işleve sahiptir. Açımiş Hilmi Özen'in hazırladığı "Türkçe-Çerkesçe Açıklamalı Sözlük" Çerkesçeyi öğrenmek isteyen herkes için temel başvuru kaynaklardan biri olacaktır. Bu eserde 35,000'den fazla Türkçe sözcüğün sadece karşılığı değil, açıklaması da yer alıyor.

2014 yılında Maykop'ta Magarin kitabevi tarafından 960 sayfa olarak basılan eserin önsözünde yazarın aşağıdaki sözleri bu sözlük çalışmasının önemini ortaya koymaktadır.

"Bir dildeki kelimenin diğer bir dilde tam anlamı ile karşılığını bulmak hemen hemen imkansızdır... Bizim kısaca anlatmak istediğimiz şey her dilin kendine ait bir mantığı olduğu ve sözlüklerin sadece bu mantığın çözülmesinde bir araç olmaktan öte bir anlama sahip olmadıklarıdır."

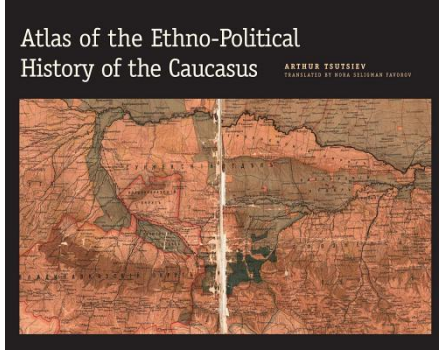

Kafkasya'da Rus Yayılmacılığı: Mozdok Hattı (1552-1832)

Didem Çatalkılıç
Koyu Siyah Kitap
2021, 226 s.
ISBN 9786056980749

Kafkasya'nın Rusya tarafından kolonizasyonu 16. yüzyıla kadar uzanan oldukça uzun bir tarihsel süreci kapsar. Söz konusu süreç içinde bölgeye Kazakların iskânı Rusya tarafından önemli bir kolonizasyon yöntemi olarak kullanılmıştır. Bölgede yürütülen askeri faaliyetlerin yanı sıra ekonomik faaliyetler ve eğitim faaliyetleri de yerel halkların kontrol altına alınmasında önemli unsurlar olmuştur. Bu faaliyetlerin alt yapısını ise Kazak stanitsaları ile kale kentlerden oluşan ve zaman içinde tüm Kafkasya'yı saran "hat sistemi" sağlamıştır.

Ege Üniversitesi'nde sunulan bir doktora tezine dayanan bu kitapta, hat sisteminin bir parçası olarak Mozdok Hattı ele alınmaktadır. Bu bağlamda Kuzeydoğu Kafkasya'nın Rusya topraklarına dâhil edilme sürecini "ara zemin" kavramından faydalanarak inceleyen yazar, Kazaklarla yerel gruplar arasındaki ilişkileri değişik boyutlarıyla ele almakta, Kafkasya'nın Rusya tarafından kolonizasyonuna farklı bir perspektiften bakmamızı sağlamaktadır.

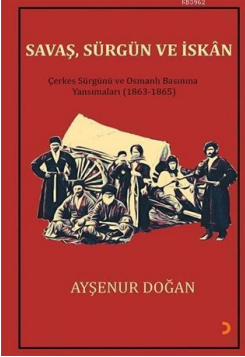

ISBN 9780300153088

**Atlas of the Ethno-Political
History of the Caucasus**
(Kafkasya'nın Etno-Politik
Tarihi Atlası)

Arthur Tsutsiev
Translated by Nora
Seligman Favorov
Yale University Press
2014, 221 s.

Kafkasya'nın Etno-Politik Tarihi Atlası, 18nci yüzyıldan günümüze – Karadeniz ve Hazar arasında Avrupa'nın en yüksek dağınyı barındıran bölgeyi içine alan– Kafkasya'nın etnik, dini ve dilsel yapısını ayrıntılarıyla anlatan 56 orijinal haritadan oluşan bir koleksiyondur. Son derece ayrıntılı haritalar ve metinler, etnik çatışmalar ve değişen siyasi sınırların damgasını vurduğu Avrupa ve Asya arasında bulunan bu bölgenin son derece karmaşık tarihini çözüyor. Atlas, anavatanların ve sınırların çelişkili tarihsel vizyonlarını aydınlatırken; bilim adamları, coğrafyacılar ve tarihçiler için kapsamlı bir referans kitap ortaya çıkıyor.

Savaş, Sürgün ve İskân: Çerkes Sürgünü ve Osmanlı Basınına Yansımaları (1863-1865)

Ayşenur Doğan

Cinius Yayınları.

2020, 215 s.

ISBN 9786257863629

Çerkesler Kafkasya'nın yerleşik halklarından biridir. Tarih öncesi devirlerden beri Kafkasya'nın sakini olarak sürdürdükleri yaşamları Rus işgali ile sekteye uğramıştır. Çarlık Rusyası XIX. yüzyılın başından itibaren Kafkasya'yı işgal etmek için askeri faaliyetler yürütmüştü. Bu işgal yöntemlerine askerî mücadele ile karşılık veren Çerkeslerin direnişi 1859'da Şeyh Şamil'in Ruslarca esir alınması ile kırılmıştı. 1853 yılında yapılan Kırım Savaşı'nın sonuca bağlandığı Paris Antlaşması'nı takip eden yıllarda Rusya'nın işgal yöntemleri sertleştiği gibi Kafkasya'dan yapılan göçler de hızlanmıştır. 1863 ve 1865 yılları arasında işgal edilen topraklarından sürgün edilen Çerkesler Osmanlı Devleti'ne sığındılar. Osmanlı Devleti, Çerkesleri topraklarında kabul ederek yerleştirmişti. Bu kitap, Çerkes ülkesinin işgali, halkının sürgün edilmeleri ve Osmanlı topraklarına yerleştirilmeleri süreçlerini Osmanlı gazetelerinden alınan veriler ışığında inceleyerek açıklığa kavuşturmanın yanı sıra bu süreçte yaşanan acıları okuyucuya anlatmayı amaçlamaktadır.

**Северокавказцы в эмиграции в XX веке.
Материалы к биографическому словарю**
(20. Yüzyılda Yurtdışındaki Kuzey Kafkasya
Göçmenleri: Biyografi Sözlüğü)

I.L. Babich, T.L. Gladkova, L. A. Mnuhkhin
Direct MEDIA
Moskova, Berlin
2020, 297 s.
ISBN 978-5-4499-1574-0

Kafkasya çalışmaları alanında benzersiz bir biyografi çeşitliliği sunan bu kitap, Ekim Devrimi ve İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Rusya İmparatorluğu ve SSCB sınırları dışına göç eden kişilere odaklanmaktadır. Avrupa, Amerika ve Asya kıtalarında yaşayan, dünyanın farklı ülkelerine yerleşmiş göçmenlerin kişisel, ailevi, dini ve sosyo-politik yaşamları hakkında bilgiler vermektedir. Biyografik bilgiler Avrupa'da farklı arşivlerden elde edilmiştir. Yazarlar kişilerin biyografilerini yazarken tek bir şemaya bağlı kalmaya çalışmış, tüm kişilere aynı sorular çerçevesinde yaklaşmıştır.

**Северокавказские эмигранты во
Франции: очерки по истории и
современности**

(Tarihte ve Günümüzde Fransa'da Kuzey
Kafkasya Göçmenleri)

İrina L. Babıç

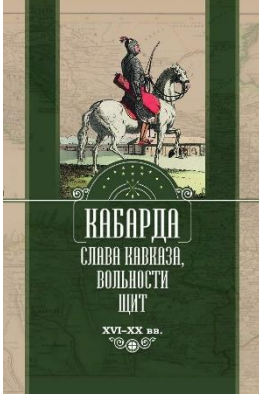
Direct MEDIA

Moskova, Berlin

2019, 288 s.

ISBN 978-5-4499-0475-1

Kitap, 1917 Ekim Devrimi'nden sonra Rusya'dan Fransa'ya gelen Kuzey Kafkasyalı mültecilerin adaptasyonunun çeşitli yönlerinin yanı sıra göçmenlerin günümüzde Fransa'daki yaşamının incelemesini içermektedir. Kitapta aile yapısı, din ve diğer yönleri ile yaşamlarının yeni bir ülkedeki düzeni analiz edilmiştir. Tarih, etnografya, Kafkas çalışmaları ve diaspora alanında çalışan uzmanlar için önemli bir kaynak kitaptır.

Кабарда: слава Кавказа, вольности щит XVI-XX

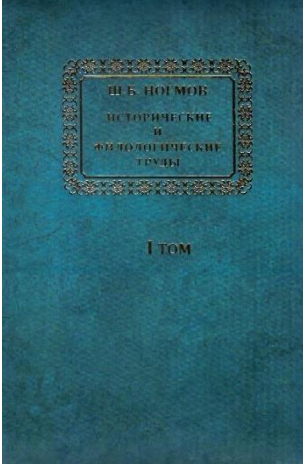
(Kabarda: Kafkasya'nın, Kalkan Özgürlüğünün Şanı 16-20 Yy.)

M. Kotlyarova, V. Kotlyarov
Nalçik

ISBN 9-785-93681-207-1
2020, Cilt 1, 502 s.

Birçoğu yakın zamana kadar yalnızca dar bir uzman çevresi tarafından bilinen ve bazıları genel olarak ilk kez yayınlanan çok sayıda kaynak içeren bu nadir eser, Kabardey hakkında beş asırda yazılmış 200 yazarın eserlerini okurla buluşturmaktadır. İlk başta 5 asır - 5 cilt olarak basılması düşünülen kitaba, 3 cilt daha eklenerek toplam 8 ciltlik bir ansiklopedik çalışmaya dönüşmüştür. Çalışmada yer alan eserler arasında Kabardeyleri çoğunlukla yabancı gezginler gibi başkalarının ağzından anlatan eserler ve Kabardey'i ziyaret eden Rus bilim adamlarının yazıları mevcuttur.

Kitap içinde Kabardey efsaneleri, atasözleri ve özlü sözler, Jabağı Kazanoko efsaneleri, folklor metinlerinin edebi uyarlamaları, kökleri yüzyıllar öncesine dayanan bir halkın düşünce yapısını ortaya koyan bilimsel çalışmalar da bulunmaktadır.

Ногмов Ш.Б. Исторические и филологические труды: в 4-х т. (Ş.B. Nogmov'un Tarih ve Filoloji Eserleri, 4 Cilt)

Ş.B. Nogmov

Nalçik, İGİ KBNTs RAN

2020. – C.1. – 316 s.; C. 2. – 306 s.; C.3. – 198 s.; C.4. – 246 s.

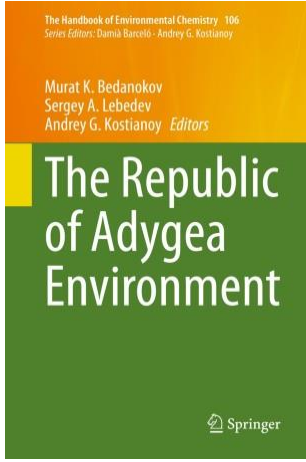
ISBN 978-5-91766-177-3 cilt 1.

ISBN 978-5-91766-178-0 cilt 2.

ISBN 978-5-91766-179-7 cilt 3.

ISBN 978-5-91766-180-3 cilt 4

Ş.B. Nogmov'un tüm eserlerinden oluşan bu dört ciltlik seride onun bilimsel ve epistolojik mirası, biliminin karakteristiğini ve gelişimini ortaya koyan çalışmaları yer almaktadır. Nogmov'un değerini ortaya koyacak çalışmaları arasında eski zamanlardan 18. yüzyıla kadar Kabardey tarihi üzerine yapılan ilk sistematik çalışmayı yazmak, Kabardey-Çerkes dilinin ilk gramerinin oluşturulması, Çerkes folklorunun kayıtlarının başlangıcı, Kabardey'in ilk alfabesinin derlenmesi, modern Kabardey edebiyatının başlangıcı sayılabilecek ilk yazarın yazılı eserinin ortaya çıkışı sayılabilir. Serinin ilk cildinde "Çerkes Halkının Tarihi" adlı, 1994 tarihli, Profesör T. H. Kumikov tarafından önsöz yazılmış olan çalışma yer almaktadır. Bu cilt aynı zamanda daha önce yayınlanmamış bir eser olan 1974 yılında G.F. Turçaninov tarafından kaydedilmiş Ş. Nogmov'un "Jeş tevue" ("Gece Baskını") adlı şarkısının kaydını ve Ş. Nogmov ve akademisyen A. Şögren arasındaki mektuplaşmaları ve 2010 yılında A.İ. Aliyeva tarafından bilim camiasına kazandırılan Şögren'in Kafkasya'daki seyahatleri ve keşifleriyle ilgili günlüğünden alıntılar içermektedir. İkinci ciltte Kabardey halk tarihi şarkıları ve efsaneleri ve Kabardeyçe-Ruşça sözlük yer alırken üçüncü cilt Kabardey ve *Atıhei* dilbilgisinin ilk kurallarına odaklanmaktadır. Dördüncü ciltte ise Kabardey ve *Atıhei* dilbilgisi orijinal el yazmalarından kopyalanarak yayınlanmıştır.

The Republic of Adygea Environment
(Adıgey Cumhuriyeti'nin Çevre Durumu)

Murat K. Bedanokov, Sergey A. Lebedev, Andrey G. Kostianoy (ed.)

Springer

ISBN: 978-3-030-74847-0

Kitap, Rusya'nın Adıgey Cumhuriyeti'nde çevrenin mevcut durumunu özetlemektedir. Kitap, çevre koşullarını, ekolojik durumu, iklim ve bitki örtüsü değişikliğini, toprağa, suya ve atmosfere insan kaynaklı yükleri değerlendirmenin yanı sıra bu bölgedeki su kaynakları, yenilenebilir enerji ve turizm, tarım ve sanayinin gelişimini vurgulamaktadır. Ayrıca Adıgey Cumhuriyeti'ndeki yasal, ekolojik ve ekonomik düzenleme ve çevre sigortası mekanizmalarını da sunmaktadır. Kitap, cumhuriyeti ve onun güzel manzaralarını, tarihini ve insanlarını tanımayan okuyuculara Adıgey Cumhuriyeti'ni tanıtmaktadır. Çevre bilimleri ile ilgilenen öğrencilerden ve bilim insanlarından çevre politikası ve yönetimi alanlarında çalışan politika yapıcılara ve uygulayıcılara kadar geniş bir okuyucu kitlesi için değerli bir bilgi kaynağı sunmaktadır.